

A. KUTSKIN

I YLEISVENÄLÄISESSÄ TALONPOIKAIN EDUSTAJAKOKOUKSESSA

Oli kulunut vasta vajaat kaksi kuukautta tsaarinvallan kukistamisesta. Olin I Yleisvenäläisen talonpoikain edustajakokouksen edustajana Vjatkan ja Permin läänin sotaväen varuskunnista.

Minulle, joka olin saapunut syrjäiseltä seudulta enkä ollut nähnyt suurkaupunkeja, Pietari näytti jättiläiskaupungilta. Autoja, raitiovaunuja, kuorma-ajureita, kiesejä ja rattaita. Ihmisiä, ihmisiä kaikkialla... Ja kaikki jonnekin kiiruhtivat. Riippuen raitiovaunun astuimella ajoin Kansantalolle, missä edustajakokouksen piti olla koolla. Vahtisotamiesten verkon ja portailla ja käytävillä edestakaisin kulkevan ihmisvirran läpi pääsin erään pienen huoneen ovelle, johon oli kirjoitettu: „Tässä sijaitsee sosialidemokraattien — bolševikkien ryhmä”.

Edustajakokouksen poliittiset kasvat kävivät selviksi jo ennen kokouksen avaamista. Käytävillä, missä myytiin ja jaettiin vilkkaasti kirjallisuutta, oli yhteenottoja. Maksimalistit ja anarkistit riitelivät eserrien, trudovikit kadettien kanssa. Bolševikit väittelivät kaikkien kanssa: heitä ympäröivät ja kuuntelivat tarkkaavaisina talonpojat, jotka tahtoivat saada tietää, mitä ne bolševikit oikein ovat. Talonpojat ottivat hyvin mielellään bolševistisiä lentolehtisiä, sanomalehtiä ja kirjasia. Heillä saattoi aina nähdä „Pravdan”, „Soldatskaja Pravdan”, jossa oli julkaistu „Avoin kirje Yleisvenäläisen talonpoikain edustajakokouksen edustajille”, jonka V. I. Lenin kirjoitti toukokuun 7 (20) päivänä 1917 ja joka julkaistiin hänen allekirjoittamanaan toukokuun 11 (24) päivänä.

Vallitsevana poliittisena virtauksena oli eserräläinen virtaus erilaisine vivahteineen: oikeistolaiset, vasemmistolaiset, vasemmistokeskus, oikeistokeskus. Toista tuhatta käsittävästä edustajamäärästä bolševikkeja oli vain parikymmentä.

Koitti toukokuun 4 (17) päivä — edustajakokouksen avaamispäivä. Edustajat ottivat paikkansa salissa jo varhain aamulla.

Avaamista odottaessaan kaikki lukivat vasta kirjapainosta tuotuja sanomalehtiä. Jokaisella edustajalla oli käärö eri suunnien lehtiä.

Avausta oli odotettava kauan. Edustajakokouksen johtomiehet ilmaantuivat puhemiehistön pöydän ääreen, kuiskailivat keskenään ja sitten johonkin hävisivät. Vihdoin edustajakokous avattiin. Puhemiehistön johdossa kuin mikäkin klaanin johtaja istui pitkäpartainen eserrä Avksentjev. Hänen puheensa oli pitkä-veteinen ja ikävä. Näytti siltä, ettei puhujakorokkeella ole vallankumouksellinen, vaan vanhauskoinen esilukija.

Eserrät olivat jo ennakolta propagoineet ja valmistaneet suurimman osan edustajia kannattamaan Väliaikaista kokoomushallitusta. Yksinkertaisuudessaan edustajat ajattelivat, että jos hallituksessa on muutamia niin sanottuja „sosialisteja”, niin valta on miltei itsensä talonpoikien käsissä. He eivät vielä tiedäneet, että nämä „sosialistit” olivat myyneet nahkansa porvaristolle. Puheita pitäneille „sosialisti”ministereille järjestettiin kunnianosoituksia.

Eserrien johtajat olivat tyytyväisiä: he pitivät talonpoikien edustajakokousta työväen ja sotilaiden edustajain Neuvostojen vastapainona.

Erittäin kärkeväenä kysymyksenä edustajakokouksessa oli kysymys sodasta. Eserrät kannattivat sodan jatkamista „voittoisaan loppuun asti”. Talonpojat, varsinkin sotamiehet, olivat saaneet sodasta jo enemmän kuin kyllikseen. Heille olivat mieleen bolševistiset tunnukset: „Alas sota!”, „Viivyttelämätön rauha ohittamalla sotaikäyvien valtojen hallitukset!”, mutta mitä ne bolševikit oikein olivat, joita eserrät niin parjasivat — sitä suurin osa edustajista ei osannut käsittää. Ja lisäksi, ikäänkuin kiusaksi, kokoukseen oli saapunut ulkomaisia „sosialisteja” — Thomas, Vandervelde ym., jotka pitivät tervehdyspuheita. He puhuivat „proletariaatin nimessä”. He vakuuttivat edustajakokoukselle, että Englannin, Ranskan ja Belgian työläiset ja talonpojat muka tahtovat sotaa saksalaisten lyömiseksi saadakseen „ikuisen rauhan”. Ja edustajakokous hyväksyi eserrien ehdottoman päätöslauselman sodasta „voittoisaan loppuun asti”.

Talonpoikia askarrutti erikoisesti kysymys maasta. Eserrät panivat liikkeelle parhaimmat puhujansa, jotka pyysivät, etteivät talonpojat seuraisi bolševikkien kehoituksia tilanherrain maiden viivyttelämättömästä haltuun ottamisesta, sillä se muka saattaisi johtaa talonpoikien väliseen eripuraisuuteen, verenvuodatukseseen, jota vastavallankumous muka käyttäisi hyväkseen palauttaakseen vanhan järjestelmän. Paikallisia maakomiteoita tietenkin tarvitaan, mutta niihin on otettava „asiasta perillä olevia henkilöitä” — se on tärkeintä. Sitten niiden on otettava luetteloon ja valvontaan kaikki maat. Ja siinä kaikki. Ei missään tapauksessa saa kajota

tilanherrain maanomistukseen! Tulee aika, kokoontuu „Venäjän maan isäntä” — Perustava kokous ja sitten ratkaistaan kysymys maasta.

Meillä, pienilukuisella bolševikkien ryhmällä, ei ollut helppoa. En muista, pidettiinkö ryhmän istuntojen pöytäkirjoja. Eikä istuntojakaan sanan varsinaisessa merkityksessä ollut. Kokoonnuttiin ja vaihdettiin mielipiteitä sivumennen. Ryhmän jäsenet olivat teoreettisesti heikosti valmentuneita. Ja kuitenkin ryhmän käyttäytymisestä edustajakokouksessa riippui paljon. Lenin osoitti suurta kiinnostusta ryhmän työhön ja kävi luonamme monta kertaa. Sitä hymyä, jonka näin Leninin kasvoilla Lokakuun vallankumouksen jälkeen, hänellä ei vielä silloin ollut. Hänen kasvoillaan oli silloin huolestuneisuuden, asiallisuuden ja kiireen leima. Hän aina kiirehti, ja pyysi, ettei häntä kauan pidätettäisi.

Kerran ryhmä kutsui Leniniä käymään, että hän vastaisi useisiin kysymyksiin. Nämä kysymykset olivat nousseet esille edustajakokouksen työssä ja Leninin „Avoimen kirjeen” yhteydessä. Kaiken sen, mikä oli meille epäselvää ja käsittämätöntä, me esitimme lyhyesti paperilla. Kun V. I. Lenin saapui, ojennettiin hänelle tämä kysymysluettelo.

— Lukekaa itse minulle jokainen kysymys erikseen, ja minä vastaan,— sanoi hän, palautti luettelon ja istuutui tuolille.

Meitä kaikkia ihmetytti se, miten lyhyitä, ymmärrettäviä ja yksinkertaisia olivat Leninin vastaukset. Hän vastasi kaikkiin kysymyksiin viidessä minuutissa. Ei yhtään liikaa sanaa! Vastasi, nousi, nyökäytti jäähyväisiksi päätään ja poistui. Meidät valtasi häpeän tunne: miten me emme tähän asti ymmärtäneet niin yksinkertaisia asioita? Tällaisten tyhjänpäiväisten kysymysten vuoksi me vaivasimme johtajaa!

Toukokuun 22 (kesäkuun 4) päivänä V. I. Lenin piti ryhmämme nimessä edustajakokouksessa puheen agraarikysymyksestä. Salissa vallinnut melu heti hiljeni, kun puheenjohtaja tiedotti, kenelle annetaan puheenvuoro. Jostain puhemiehistön pöydän takaa tuli etualalle Vladimir Iljitš Lenin. Hän otti taskustaan kellon ja puristi sen vasempaan käteensä: ettei puhuisi yhtään minuuttia liikaa.

Tuskin oli alkanut kuulua Leninin miellyttävän sorahtava, voimakas, pehmeä kurkkuaäni, kun salin oikealta puolelta alettiin huutaa:

— Millä perusteella Leninille annetaan puheenvuoro? Eihän hän ole kokouksen edustaja! Häneltä on kiellettävä puheenvuoro!

Salissa nousi napina ja melu. Puheenjohtaja selitti huutajille, että Lenin puhuu bolševikkien ryhmän nimessä, että ryhmällä on oikeus asettaa selostajaksi sellainenkin henkilö, joka ei ole edustaja.

Melu hiljeni ja Lenin jatkoi puhettaan.

Alussa oikeanpuoleisilta penkeiltä kuului välihuutoja. Mutta sitten ne loppuivat. Edustajat, varsinkin talonpojat, seurasivat tarkkaavaisesti Leninin kasvoja ja kädenliikkeitä. Lenin käveli lavalla edestakaisin, hänen äänensä kaikui voimakkaana, hänen selvät sanansa olivat kaikille ymmärrettäviä.

Kun Lenin lopetti puheensa, enemmistö edustajista osoitti hänelle vilkkaasti suosiotaan. Se oli odottamatonta monille niillekin, jotka taputtivat käsiään: niin kovin heidät oli saanut valtaansa Vladimir Iljitšin puhe.

